

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Emily St. John Mandel
STATION ELEVEN

Copyright © 2014 by Emily St. John Mandel
Translation Copyright © 2015 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01437-2



Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

STANICA JEDANAEST

EMILI SENT DŽON MANDEL

Prevela Ana Anastasijević

izdavaštvo
vulkan

Beograd, 2015.

Ova knjiga je plod piščeve mašte. Imena, likovi, mesta i događaji su izmišljeni. Svaka sličnost sa stvarnim osobama, živim ili pokojnim, događajima ili mestima sasvim je slučajna.

U uspomenu na Emili Džekobson

*Svetla strana planete primiče se tami
I svaki u svoj sat, gradovi tonu u san...*

*Česlav Miloš
Odvojene sveske*

1

POZORIŠTE

KRALJ JE STAJAO OBASJAN SNOPOM plave svetlosti, rastrojen. Bio je to četvrti čin Kralja Lira, i pozornicu Eldžin teatra u Torontu prekrila je zimska noć. Tri male devojčice, koje su glumile mlade Lirove kćerke i ranije te večeri izvodile igru pljeskanja ručicama dok je publika ulazila u dvoranu, sada su se vratile kao priviđenje u sceni ludila. Kralj se spoticao i pružao ruke prema njima dok su one lepršale tamo-amo po senkama. Zvao se Artur Linder. Imao je pedeset jednu godinu i cveće u kosi.

„Da li me poznaješ*?“, upita glumac koji je igrao Glostera.

„Sećam se tvojih očiju dobro“, reče Artur, čiju je pažnju zaokupila sasvim mlada Kordelija, i to se dogodi baš tada. Izraz na licu odjednom mu se promeni, on posrnu i poseže rukom ka stubu, ali, pošto je pogrešno procenio rastojanje, snažno ga postrance udari rukom.

„One su niže pojasa kentauri“, reče on. Ne samo da je to bio pogrešan stih, nego ga je izgovorio brekćući, jedva čujnim glasom. Položio je ruku na grudi kao ranjena ptica. Glumac koji je igrao Edgara pažljivo ga je posmatrao. Nije bilo isključeno da Artur glumi, ali jedan čovek iz prvog reda ustade sa svog sedišta. Učio je za bolničara. Njegova devojka ga povuče za rukav i prosikta: „Dživane! Šta to radiš?“ U prvom trenutku ni on sam nije bio sasvim siguran. Publika iza njega gundala je da sedne. Razvodnik je pošao ka njemu. Utom na bini poče da pada sneg.

* Viljem Šekspir, *Kralj Lir*, prevod Živojin Simić i Sima Pandurović. (Prim. prev.)

„Carić to radi“, prošaputa Artur, a Dživan, koji je vrlo dobro znao predstavu, shvati da se glumac vratio dvanaest stihova unazad. „Carić to...“

„Gospodine“, reče razvodnik, „hoćete li, molim vas...“

Ali Arturu Linderu ponestajalo je vremena. Zaljuljao se, pogled mu nije bio usredsređen i Dživanu postade jasno da on više nije kralj Lir. Odgurnu razvodnika i polete prema stepenicama koje vode na pozornicu, ali drugi razvodnik između sedišta potrča ka njemu, što Dživana primora da skoči direktno na scenu. Bila je viša nego što mu se učinilo i nije mogao da izbegne da udari prvog razvodnika koji ga je uhvatio za rukav. Sneg je od plastike, primeti on, dok su mu skoro providne pahulje padale po sakou i peckale mu kožu. Edgara i Glostera omela je ova gungula i nijedan od njih dvojice nije više gledao u Artura, koji se naslonio na stub, zureći uprazno. Iza kulisa se začu vika i dve senke brzo krenuše ka Dživanu, ali on već beše stigao do Artura, pridržao ga i lagano spustio na pod. Sneg je vejao oko njih, svetlucajući na plavičastobeljoj svetlosti. Artur nije disao. Dve senke – momci iz obezbeđenja – zaustavili su se na nekoliko koraka od njih dvojice, shvativši da Dživan nije nikakav poremećeni obožavalac. Publika je bučno negodovala, dok su blicevi mobilnih telefona sevali ka bini.

„Gospode bože“, reče Edgar. „O, bože.“ Nije više govorio britanskim akcentom kao u predstavi i zvučao je kao da je iz Alabame, odakle i jeste bio. Gloster skide zavoj koji mu je prekrivao pola lica – u predstavi je njegov lik već izgubio oko – i nepomično je stajao dok su mu se usta otvarala i zatvarala kao u ribe.

Arturovo srce nije kucalo. Dživan započe reanimaciju. Neko povika: „Mir!“, i zavesa se spusti uz šuštanje tkanine, odsekvši publiku od scene na pozornici i duplo smanjujući osvetljenje u dvorani. Plastični снег je i dalje padao. Obezbeđenje se povuklo. Svetlo se promenilo, plavu i belu boju snežne oluje zamenio je fluorescentni sjaj koji je podsećao na žutu. Dživan je tiho radio svoj posao, gledajući povremeno Arturovo lice. *Molim te*, govorio je u sebi, *molim te*. Arturove oči bile su zatvorene. Zavesa se pomeri s druge strane i neko počeo da je vuče rukom kako bi našao prolaz, a onda sedi stariji čovek u sivom odelu kleknu s druge strane Arturovog tela.

„Ja sam kardiolog“, reče on, „Volter Džekobi.“ Oči su mu bile uveličane zbog naočara, a navrh glave imao je čuperak.

„Dživan Čoderi“, predstavi se Dživan. Nije bio siguran koliko je dugo već bio tu. Ljudi su se motali oko njega, ali svi su mu, sem Artura, a sada i čoveka koji im se pridružio, delovali nekako daleko i nejasno. Dživan je pomislio kako se osećaj kao da je na onom tihom mestu u samom srcu oluje, na kome se nalazio sa Volterom i Arturovom. Volter blago dodirnu glumčevo čelo, kao roditelj koji umiruje bolesno dete.

„Pozvali su hitnu pomoć“, reče Volter.

Spuštena zavesa davala je pozornici neočekivanu prisnost. Dživan se setio kada je godinu dana ranije intervjuisao Artura u Los Anđelesu, tokom svoje kratke karijere estradnog novinara. Pomislio je na svoju devojkicu Loru, pitajući se da li i dalje sedi u prvom redu ili je izašla u foaje. Mislio je: *Molim te, počni da dišeš, molim te*. Mislio je o načinu na koji je zavesa formirala četvrti zid i od pozornice napravila sobu sa veoma visokim plafonom, kao neki uski i dugački prolaz kroz koji bi duša neopaženo mogla da se provuče. *To je besmislica*, pomisli Dživan. *Ne budi glup*. Međutim, na vratu je iznenada osetio peckanje, kao da ga neko posmatra odozgo.

„Hoćete da ja preuzmem?“, upita Volter. Dživan je shvatio da se kardiolog oseća beskorisno, pa klimnu glavom i skloni ruke s Arturovih grudi, a Volter uhvati ritam.

Ipak ne liči na sobu, pomisli Dživan osvrćući se unaokolo. Sa svim tim ulazima, mračnim prostorima i bez plafona pozornica je više ličila na terminal, zaključni on, na železničku stanicu ili aerodrom gde se svi užurbano kreću. Hitna pomoć je stigla i dvoje bolničara probi se kroz veštački sneg koji je i dalje padao; u tamnim uniformama nadviše se kao vrane nad palim glumcem, čovek i žena, toliko mlada da bi mogla da prođe kao tinejdžerka, pa izguraše Dživana u stranu. On pocrvene i odstupi. Stub pored kog se Artur beše srušio pod njegovim prstima bio je gladak i ispoliran, drvo ofarbano da izgleda kao kamen.

Svuda unaokolo vrzmali su se scenski tehničari, glumci i ostali pozorišni radnici s tablama za pisanje. „Za ime boga“, začu Dživan kako neko od njih govori, „zar ne postoji niko ko može zaustaviti prokleti sneg?“ Regana i Kordelija držale su se za ruke i plakale iza zavese, Edgar je u turskom sedu sedeo na podu u blizini, s rukom na ustima. Gonerila je s nekim tiho razgovarala mobilnim telefonom. Lažne trepavice bacale su joj senke preko očiju.

Niko nije gledao u Dživana i njemu postade jasno da se njegova uloga u ovoj predstavi završila. Činilo mu se da lekari ne uspeavaju da povrate glumca. Želeo je da pronade Loru. Ona ga je verovatno čekala u foajeu, uznemirena. Može biti – ta misao mu prolete kroz glavu – da je bila zadivljena onim što je učinio.

Neko je najzad uspeo da isključi veštački sneg i na pozornicu pade nekoliko poslednjih pahulja. Dživan je tražio najlakši način da izađe sa scene, kad začu da neko cvili i primeti dete koje ranije nije video, malu glumicu kako kleči pored drugog drvenog stuba, s njegove leve strane. Dživan je već četiri puta gledao predstavu, ali nikad s decom, i činilo mu se da je to vrlo inovativan pristup. Devojčica je imala sedam ili osam godina. Brisala je suze, pa joj se šminka razmazala i po licu i po rukama.

„Sklonite se“, uzviknu lekar i ostali se odmakoše dok je on puštao elektrošokove kroz telo glumca.

„Zdravo“, reče Dživan devojčici i čučnu pored nje. Zašto niko nije došao da je odvede odavde? Ona je gledala u doktore. Nije imao nikakvog iskustva s decom, iako je oduvek želeo da ima jedno ili dvoje, i nije bio sasvim siguran kako da priča s njima.

„Sklonite se“, ponovi doktor.

„Ne treba to da gledaš“, reče Dživan.

„Umreće, zar ne?“, upita ona kroz jecaje.

„Ne znam.“ Želeo je da joj kaže nešto umirujuće, ali nije mogao poreći da situacija nije delovala naročito povoljno. Artur je nepomično ležao na sceni, a Volter ga je držao za ručni zglob dok su ga reanimirali, gledajući u daljinu i očekujući da opipa puls. „Kako se zoveš?“

„Kersten“, reče devojčica. „Kersten Rejmond.“ Šminka joj se bila sasvim razmazala.

„Kersten“, reče Dživan, „gde ti je mama?“

„Dolazi po mene tek u jedanaest.“

„Nema svrhe“, reče lekar.

„Ko brine o tebi dok si ovde?“

„Tanja je glavna.“ Devojčica je i dalje piljila u Artura. Dživan se pomerio tako da joj zakloni pogled.

„Dvadeset jedan sat i četrnaest minuta“, reče Volter Džekobi.

„Glavna?“, upita Dživan.

„Tako svi kažu“, odgovori devojčica. „Ona se brine o meni dok sam ovde.“ Čovek u uniformi koji se odnekud pojavio razgovarao je s lekarima koji su vezivali Artura za nosila. Doktor sleže ramenima, spusti mu čaršav s glave i stavi mu masku za kiseonik na lice. Dživan je shvatio da je to verovatno šarada zbog Arturove porodice, kako ne bi saznali za njegovu smrt u večernjim vestima. Bio je dirnut time.

Dživan pruži ruku devojčici koja je jecala. „Hajde“, reče on, „idemo da nađemo Tanju. Verovatno i ona tebe traži.“

Sumnjao je u to što je rekao. Da je Tanja tražila svoju šticeonicu, do sada bi je sigurno i pronašla. On povede devojčicu s pozornice, ali je čovek u uniformi nestao. Iza kulisa je vladao haos. Neko je vikao uzrujanom gomili da se skloni s puta kako bi mogli da odvezu Artura, čija je kolica gurao Volter. Kad pogrebna povorka nestade u hodniku koji je vodio ka izlaznim vratima, gomila se ponovo uskomeša. Neki su plakali, drugi su pričali telefonom, treći se skupljali u grupice i prepričavali ostalima ono što su videli – „Pogledao sam i video kako pada“ – četvrti uzvikivali na ređenja, a peti ih ignorisali.

„Ovde ima mnogo ljudi“, reče Dživan. Nije naročito voleo gužve. „Vidiš li negde Tanju?“

„Ne. Nigde je ne vidim.“

„Dobro“, reče Dživan, „možda je nabolje da sednemo negde i sačekamo da ona pronađe nas.“ Setio se da je jednom prilikom u nekoj brošuri pročitao savet o tome šta treba da radiš ako se izgubiš u šumi. Pored zida je stajalo nekoliko praznih stolica i on sede na jednu, odakle se video deo pozornice. Neki radnik čistio je sneg sa bine.

„Hoće li Artur biti dobro?“ Kersten je sela na stolicu pored njega i obema rukama čvrsto stezala svoju haljinu.

„Znaš“, počeo Dživan, „on je večeras radio ono što je voleo najviše na svetu.“ Ovo je znao iz intervjua s glumcem koji je pročitao pre mesec dana u novinama – „Čitavog života čekao sam da ostarim dovoljno da mogu glumiti kralja Lira. Nema ničega što volim više od pozornice...“ – ali su te reči, sad kad ih je izgovorio, zvučale pomalo isprazno. Artur je pre svega bio filmski glumac, a ko u Holivudu želi da bude stariji?

Kersten je ćutala.

„Ono što hoću da kažem jeste da je, ako je gluma bila poslednje što je radio“, reče Dživan, „onda otišao radeći nešto što ga je činilo srećnim.“

„To je bila poslednja stvar koju je radio?“

„Mislim da jeste. Zaista mi je žao.“

Sneg je sada bio svetlucava hrpa iza scene, mala srebrnasta planina.

„I ja to volim najviše na svetu“, reče Kersten posle nekog vremena.

„Šta to?“

„Glumu“, odgovori ona u trenutku kada se iz gužve izdvoji mlada uplakana žena ispruženih ruku. Jedva da je i pogledala Dživana dok je uzimala Kersten za ruku. Kersten pogleda preko ramena u njega i onda nestade u gomili ljudi.

Dživan ustade i izađe na binu. Niko ga nije zaustavljao. Pomislio je da ga Lora možda čeka tamo gde ju je ostavio, u sredini prvog reda – koliko li je vremena uopšte prošlo? – ali, kad je uspeo da se iskobelja iz plišane zavese, video je da u sali više nema nikoga sem spremačice, koja je čistila i skupljala programe s poda i zaboravljeni šal s jednog sedišta. Pažljivo, da ga čistačica ne vidi, izašao je u foaje, gde su na ekstravagantnom crvenom tepihu i dalje stajali neki gledaoci, ali Lore nije bilo među njima. Pozvao ju je telefonom, ali ga je ona isključila pre predstave i očigledno ga još nije uključila.

„Lora“, reče on, ostavljajući poruku na telefonskoj sekretarici, „ja sam u foajeu. Ne znam gde si.“

Zamolio je jednu od razvodnica da proveri da nije u ženskom toaletu, ali unutra nije bilo nikoga. Obišao je još jednom čitav foaje i otišao do garderobe, gde je njegov kaput bio među poslednjima koji su još tamo ostali. Lorin plavi kaput više nije bio tu.

Napolju je padao sneg. Počelo je da veje baš kad je Dživan izašao iz pozorišta, kao odjek providnih plastičnih pahulja koje su mu i dalje bile prilepljene po sakou u kome je bio na pozornici. Nekoliko novinara stajalo je ispred pozorišta. Artur nije više bio popularan kao nekad, ali su se njegove fotografije i dalje prodavale, naročito sada, pošto je bio usred razvoda sa manekenkom i glumicom koja ga je prevarila s poznatim rediteljem.

Dživan je i sam donedavno bio paparaco. Nadao se da će uspeti da prođe neprimećen pored svojih bivših kolega, ali to su bili ljudi čije su profesionalne osobine uključivale i sposobnost da uoče ljude koji pokušavaju da im pobegnu, pa su se svi za tren oka sjatili oko njega.

„Odlično izgledaš“, reče jedan od njih. „Imaš vrlo elegantan kaput.“ Dživan je nosio kratak đubretarac koji nije bio naročito topao, ali je činio da ne izgleda kao njegove bivše kolege, koji su najčešće nosile perjane jakne i farmerke. „Gde si ti, čoveče?“

„Ne radim više za novine“, odgovori Dživan. „Učim za bolničara.“

„Za bolničara? Stvarno? Otkud to?“

„Želim da radim nešto važno, ako me razumeš.“

„Dobro. Bio si unutra, zar ne? Šta se desilo?“ Nekoliko njih razgovaralo je telefonom. „Kažem ti, umro je“, govorio je jedan koji je stajao blizu Dživana. „Razumem, ne vidi se dobro zbog snega, ali pogledaj sliku koju sam ti poslao, na njoj mu se vidi lice dok ga unose u kola hitne pomoći...“

„Ne znam šta se desilo“, odgovori Dživan. „Samo su spustili zavesu usred četvrtog čina.“ Rekao je to delimično zbog toga što u tom trenutku ni sa kim nije želeo da razgovara, osim možda s Lorom, a delimično i zato što baš sa njima nije hteo da priča. „Videli ste da su ga odvezli kolima hitne pomoći?“

„Izneli su ga kroz sporedni ulaz na nosilima“, reče jedan fotograf. Pušio je cigaretu brzim, nervoznim pokretima. „Učinili su sve da nas spreče da snimamo.“

„Kako je izgledao?“

„Iskreno? Kao jebeni leš.“

„Kad sam te video, ponadao sam se da znaš nešto“, reče jedan od njih.

„Jesu li dali izjavu?“

„Neki tip je izašao i obratio nam se. Iscrpljenost i, nećeš verovati, dehidracija.“ Nekoliko njih se nasmeja. „Kad su ti ljudi u pitanju, uvek se radi o iscrpljenosti i dehidraciji, zar ne?“

„Ponadao bi se čovek“, reče tip koji je mislio da Dživan nešto zna, „kako će se već jednom naći neko ko će pozvati te ljude u stranu i reći im nešto poput: *Slušajte dobro i prenesite kolegama: morate piti dovoljno tečnosti i dovoljno spavati, razumete li?*“

„Bojim se da znam manje od vas“, reče Dživan pretvarajući se da mu zvoni telefon. Krenuo je niz ulicu držeći ledeni telefon na uvetu i sklonio se u jedan ulaz da ponovo pozove Loru. Telefon joj je i dalje bio isključen.

Kad bi pozvao taksi, bio bi kod kuće za pola sata, ali mu je u tom trenutku prijalo da bude napolju, na svežem vazduhu, daleko od drugih ljudi. Sneg je sve jače padao. Osećao se skoro krivim što je živ. Činilo mu

se da je nepravedno to što mu srce besprekorno kuca, dok Artur negde leži hladan i nepomičan. Dok ga je sneg peckao po licu, sve više se udaljavao od pozorišta s rukama u džepovima.

Dživan je stanovao severoistočno od pozorišta. Bila je to šetnja koju bi bez razmišljanja napravio sa dvadeset godina, tih nekoliko kilometara pored tramvajskih šina, ali nije to radio već neko vreme. Nije bio siguran da li je sada raspoložen za tako nešto, ali, kad je skrenuo u glavnu ulicu, osetio je neki čudan polet i nije se zaustavio na tramvajskoj stanici.

Kad je stigao do botaničke bašte koja se nalazila na otprilike pola puta do kuće, Dživan oseti neočekivanu radost. *Artur je umro*, reče on sebi, *i ti nisi uspeo da ga spaseš, nemaš razloga da budeš srećan*. Ali ipak je osećao neku neobuzdanu sreću, jer se celog života pitao čime želi da se bavi, a sad je bio siguran, sasvim siguran, da želi da bude bolničar. U trenucima kad drugima ne bi preostalo ništa osim da zure, on je želeo da bude korak ispred njih.

Osetio je apsurdnu želju da utrči u park. Izgledao je pomalo preteće zbog oluje, snega i senki, crnih senki drveća i sjaja stakla na kupoli staklene bašte. Kad je bio dečak, voleo je da leži na leđima u dvorištu i gleda kako sneg pada po njemu. Video bi svoj kvart udaljen nekoliko blokova odatle i snegom prigušena svetla Ulice parlamenta. Telefon mu se oglašio iz džepa. Zastao je da pročita poruku, koja je bila od Lore: *Bolela me je glava, pa sam otišla kući. Možeš li da kupiš mleko?*

I tada ga ushićenje napusti. Nije mogao da ide dalje. Karte za pozorište bile su njegov pokušaj da uradi nešto romantično, „uradimo nešto romantično, pošto se stalno svađamo“, a ona ga je napustila, ostavila ga na sceni dok je pokušavao da spase život glavnom glumcu, otišla kući, a sad traži da joj kupi mleko. Dživanu postade hladno, jer je prestao da hoda. Prsti su mu utruli. Sva magija snežne oluje je nestala i sreća koju je do malopre osećao polako je bleдела. Noć je bila tamna i ispunjena pokretima, sneg je padao brzo i tiho, kola parkirana na ulici jedva su se videla. Strepeo je od onoga što bi možda rekao ako bi otišao kući Lori. Palo mu je na pamet da bi mogao svratiti u neki bar, ali mu se nije pričalo ni sa kim, a kad je malo bolje razmislio, nije naročito želeo ni da se napije. Samo da bude sam na trenutak, dok ne odluči gde da ode. I tada zakorači u tihi park.

U ELDŽIN TEATRU OSTALO JE svega nekoliko ljudi. Žena koja je prala kostime i čovek koji ih pegla. Glumica – ona koja igra Kordeliju – iza kulisa je pila tekilu s pomoćnikom inspicijenta. Mladi pozorišni radnik koji je metlom čistio pozornicu, klimajući glavom u ritmu muzike sa svog ajpoda. U garderobi, mlada devojka čiji je posao bio da se brine o devojčici glumici, koja je bila na sceni kad je Artur umro, i dalje je pokušavala da smiri njene jecaje.

U baru foajea, u kome je i dalje radio šanker, sedelo je šestoro lualica. Bili su tu inspicijent, Edgar, Gloster, šminker, Gonerila i izvršni producent. U trenutku kad je Dživan ušao u park, barmen je Gonerili sipao viski. Razgovarali su o tome kako da obaveste Arturovu najbližu rodbinu.

„Ali ko je njegova porodica?“ Gonerila sede na barsku stolicu. Oči su joj bile crvene. Lice joj je bez šminke bilo poput mermera, najbleđe i najsavršenije koje je barmen ikad video. Izgledala je mnogo sitnije kad nije bila na sceni, i mnogo manje zlo. „Koga je imao?“

„Ima jednog sina“, reče šminker. „Tajlera.“

„Koliko on ima godina?“

„Sedam ili osam?“ Šminker je tačno znao koliko Arturov sin ima godina, ali nije želeo da se zna kako prati tračeve iz žute štampe. „Mislim da živi sa majkom u Izraelu, u Jerusalimu ili Tel Avivu.“ Znao je da su živeli u Jerusalimu.

„Tako je, s onom plavom glumicom“, reče Edgar. „Elizabet, zar ne? Elajza? Nešto tako.“

„Treća bivša žena?“, reče producent.

„Mislim da je dečakova majka bivša broj dva.“

„Jadno dete“, reče producent. „Da li je Artur imao nekoga s kim je bio blizak?“

Pitanje je izazvalo neprijatnu tišinu. Artur je imao aferu sa ženom koja se brinula o devojčici glumici. Svi prisutni su za to znali, sem producenta, ali niko nije znao znaju li to i ostali. Gloster je bio taj koji je izgovorio ženino ime.

„Gde je Tanja?“

„Ko je Tanja?“, upita producent.

„Po jednu od devojčica roditelji još nisu došli. Mislim da je Tanja s njom u dečjoj garderobi.“ Inspicijent nikad do tada nije video kako neko umire. Želeo je da zapali cigaretu.

„Dobro“, reče Gonerila, „koga je još imao? Tanju, sina, sve te bivše žene, još nekog? Rođake, roditelje?“

„Ko je Tanja?“, ponovo upita producent.

„Pa koliko je to bivših žena on imao?“, upita barmen brišući čašu.

„Imao je brata“, reče šminker, „ali ne mogu da se setim kako se zove. Sećam se samo da je jednom rekao da ima mlađeg brata.“

„Mislim da ih je bilo tri ili četiri“, reče Gonerila, misleći na bivše žene. „Tri?“

„Tri.“ Šminker je treptao da potisne suze. „Ali ne znam da li je poslednji razvod okončan.“

„Znači, Artur nije bio oženjen nijednom u vreme... nije večeras bio oženjen nijednom?“ Producent je znao da ovo zvuči blesavo, ali nije znao kako drugačije da se izrazi. Samo nekoliko sati ranije Artur Linder je ušao u pozorište i bilo mu je nepojmljivo da neće ponovo doći sutra.

„Tri razvoda“, reče Gloster. „Možete li to da zamislite?“ I sâm se nedavno razveo. Pokušavao je da se seti poslednje stvari koju mu je Artur rekao. Nešto o blokiranju u drugom činu. Želeo je da se može setiti. „Da li je neko već obavešten? Koga treba da zovemo?“

„Ja bih pozvao njegovog advokata“, reče producent.

Ovo rešenje bilo je najlogičnije, ali i toliko depresivno da je grupa pijuckala u tišini nekoliko minuta, pre nego što je bilo ko mogao da naterase sebe da progovori.

„Njegovog *advokata*“, barmen najzad progovori. „Bože, baš grozno. Umreš i oni pozovu tvog *advokata*.“